

วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น
สถาบันพระปกเกล้า

พื้นที่สีเขียว

และความหลากหลายทางชีวภาพในเมือง:
มาตรการการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น
สถาบันพระปกเกล้า

พื้นที่สีเขียว

และความหลากหลายทางชีวภาพในเมือง:
มาตรการการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ดร.จำเนียร วรรัตน์ชัยพันธ์

พื้นที่สีเขียวและความหลากหลายทางชีวภาพในเมือง:

มาตรการการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ดร.จำเนียร วรรัตน์ชัยพันธ์

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data.

จำเนียร วรรัตน์ชัยพันธ์.

พื้นที่สีเขียวและความหลากหลายทางชีวภาพในเมือง : มาตรการการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.--กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า, 2560.

80 หน้า.

1. การพัฒนาเมือง--สิ่งแวดล้อม. 2. การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลก.
I. ชื่อเรื่อง.

307.7

ISBN = 978-974-449-982-0

วปท.60-34-1000.100

พิมพ์ครั้งที่ 1 กันยายน 2560 จำนวนพิมพ์ 1,000 เล่ม

บรรณาธิการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรถัย กักผล
อติพร แก้วเปี้ย

ลิขสิทธิ์ของสถาบันพระปกเกล้า

จัดพิมพ์โดย

สถาบันพระปกเกล้า

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา อาคารบี ชั้น 5

เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210

โทรศัพท์ 02-1419563-77 โทรสาร 02-1438175

เว็บไซต์ www.kpi.ac.th

พิมพ์ที่

บริษัท ชัน แพคเกจจิ้ง (2014) จำกัด

1510/10 ถนนประชากรราษฎร์ 1 แขวงบางซื่อ เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร 10800

โทรศัพท์ 02-913-2080 โทรสาร 02-913-2081

นางจรินทร์พร เสนิงวงศ์ ณ อยุธยา ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

โลกร้อน หรือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นปรากฏการณ์ทางวิทยาศาสตร์ที่เป็นจริงและมีผลกระทบต่อระบบนิเวศและต่อมนุษย์โลก ภัยพิบัติ เช่นความแห้งแล้ง อุทกภัย พายุ ล้วนเป็นผลของกิจกรรมการพัฒนาของมนุษย์เอง ซึ่งไม่คำนึงถึงธรรมชาติให้เป็นฐานของการพัฒนา

การพัฒนาเมืองที่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พื้นที่สีเขียว พื้นที่เกษตร พื้นที่ชุ่มน้ำ แม่น้ำ คูคลองและความหลากหลายทางชีวภาพ ต้องทำควบคู่กันไปกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การใช้ผังเมือง แผนพัฒนาท้องถิ่น และเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ เป็นมาตรการ และภารกิจสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใต้หลักการของบูรณาการ (Integration) การมีส่วนร่วม (Participation and Partnership) การสร้างองค์ความรู้ ความ

ตระหนักในระดับท้องถิ่น (Local Knowledge and Awareness) และการสร้างเครือข่าย บนฐานธรรมชาติ ในการแก้ปัญหาเชิงนิเวศ (Networking on Nature Based Solutions) เป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพ เพื่อรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและพัฒนาให้เมืองน่าอยู่ มั่งคั่ง และยั่งยืนได้

ดร.จำเนียร วรรัตน์ชัยพันธ์
กันยายน 2560

	หน้า
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	III
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: ศักยภาพ และการก้าวข้ามข้อจำกัด ในการปรับตัวรับมือ ผลกระทบที่เกิดจากเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	7
2.1 นโยบายและทิศทางการพัฒนาในระดับสากล และระดับชาติ	10
2.2 พระราชบัญญัติการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	18
2.3 ศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	18
2.4 การก้าวข้ามข้อจำกัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการปรับตัวรับมือจากผลกระทบที่เกิดจากเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ	21
บทที่ 3 พื้นที่สีเขียว และความหลากหลายทางชีวภาพของเมือง: ความท้าทายต่อการรับมือจากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ	27
3.1 ความหมายและความสำคัญ	29
3.2 ศักยภาพของพื้นที่สีเขียว และความหลากหลายทางชีวภาพ ของเมืองกับการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	30
3.3 รูปแบบของความหลากหลายทางชีวภาพของเมือง	37
3.4 การบูรณาการมาตรการของท้องถิ่น: ความท้าทายของเมือง สู่การรับมือฯ ด้วยพื้นที่ความหลากหลายทางชีวภาพ	42

	หน้า
บทที่ 4 หลักการสำคัญ: เพื่อรักษาไว้ซึ่งพื้นที่สีเขียว	51
และความหลากหลายทางชีวภาพ	
4.1 หลักการบูรณาการ (Integration)	57
4.2 หลักการมีส่วนร่วม (Participation and Partnership)	58
4.3 หลักการสร้างเครือข่ายบนฐานธรรมชาติ ในการแก้ปัญหา เชิงนิเวศ (Networking on Nature Based Solutions)	59
4.4 หลักการการสร้างองค์ความรู้ ความตระหนักในระดับท้องถิ่น (Local Knowledge and Awareness)	60
4.5 บทสรุป	66
บรรณานุกรม	67
รู้จักกับผู้เขียน	70